

[Grethe Philip.]

dem kan vi alle let pege på. Men disse gratis-ydelser har også en hel del iøjnefaldende ulemper. Vi kommer ikke uden om, at sætter vi prismekanismen ud af funktion, så bliver efterspørgslen ganske overordentlig stor. Der sker jo ganske enkelt det, at den enkelte forbruger mister interessen og incitamentet til at økonomisere.

Vi har nylig set et meget afskrækkende eksempel på omkostningerne ved indførelse af en sådan gratisydelse; jeg tænker på de nye regler om fribefordring til sygehuse. Udgifterne er, som det fremgår af finanslovsforslaget, steget eksplosivt, og eksempler på, hvad man kan have lov til at kalde for misbrug, er talrige. Jeg hørte f. eks. forleden om en dame, der havde taget en busbillet tur-retur til ambulans behandling for et brækket håndled på et sygehus. På sygehuset var man forbløffet. Hun var et unikum. Hvorfor i alverden havde hun ikke taget en taxa eller Falck? Sådan gjorde jo alle andre. Her har vi helt oplagt et eksempel på en gratisydelse, der fører til et overforbrug.

I disse overvejelser om langsigtede planer til omlægning af ressourceforbruget må kommunerne inddrages. Det er jo her, vi har de meget store udgiftsstigninger på 6-7 pct. i faste priser. Det er også her, vi må have den jordnære drøftelse om standard og normer sat over for de økonomiske konsekvenser. I det radikale venstre har vi længe været af den opfattelse, at vi hurtigere får kommunerne ind i disse overvejelser, hvis vi erstatter de mange refusionsordninger med bloktilskud fra staten til kommunerne, og jeg er glad for at høre, at man også i venstre vil arbejde videre på disse tanker.

Det spænder jo i øvrigt vore forventninger højt, at vi nu har indenrigs- og socialminister samlet i én og samme høje person, i minister hr. Jacob Sørensens skikkelse. Sagen vil nemlig blive højaktuel, allerede når vi får den sociale bistandslov frem til fornyet behandling.

Samtidig med at der lægges større beslutningsmyndighed ud til kommunerne i detailspørgsmål, så må der i de store linjer indarbejdes et løbende samarbejde mellem staten og kommunerne. Jeg forstår, at regeringspartiet er indstillet på at fortsætte den linje, der allerede er påbegyndt tidligere. Da vi har denne nære sammenhæng mellem sta-

tens og kommunernes økonomi, ville det være ønskeligt, om vi i folketinget samtidig med fremsættelsen af finanslovsforslaget fik en oversigt over kommuners og amters budgetter for den kommende periode. Jeg spørger derfor finansministeren direkte, om dette kan lade sig gøre, om det vil være muligt hurtigt at få en sådan oversigt for det kommende år.

Det radikale venstre har ved forskellige lejligheder givet konkrete forslag til omlægninger og besparelser på det offentlige budgetter. Jeg vil særlig henvide til det forslag, vi sidste forår fremlagde sammen med partiet venstre, og som er optrykt i beretningen fra folketingets politisk-økonomiske udvalg afgivet den 22. marts 1973. Jeg vil i øvrigt henvide til nogle debatoplæg, vi udsendte her i efteråret vedrørende besparelser, dels inden for uddannelsen, dels på social- og sundhedsområdet.

Vi har også ved flere lejligheder givet udtryk for, at tiden ikke er inde til store nye trafikinvesteringer, og at de meget kapitalkrævende projekter for en Storebæltsbro og for en storlufthavn på Saltholm må underkastes en ny og kritisk vurdering i lys af den økonomiske situation, vi nu står i. Vi mener, at de samfundsøkonomiske konsekvenser må undersøges nøjere, ligesom de økonomiske virkninger af forskellige finansieringsformer må tages op til fornyet prøvelse, og jeg spørger regeringen direkte: hvad er regeringens holdning til disse store projekter?

Jeg skal i øvrigt ikke her komme ind på enkeltheder i vores forslag, blot sige, at vi har bestræbt os på at finde frem til noget, der snarere går på ressourcebesparelse end på indkomstfordeling. Det er desuden typisk, at de fleste af vores forslag vil give stigende besparelser fra år til år, således at deres styrke snarere ligger på den lange end på den korte sigt.

Som illustration vil jeg fremhæve forslaget om, at der gøres en stærk indsats fra det offentlige for at stimulere til udbygning af almindelig lægepraksis. Der bygges i øjeblikket for ca. 1 mia kr. årligt i sygehusektoren, en sygehusseng koster gennemsnitligt 300-400 kr. om dagen, og sygehusektoren er desuden meget personalekrævende. Det er helt oplagt, at kan vi skære stærkt ned på dette sygehusbyggeri og overføre en del af sygebehandlingen til de praktiserende læger,